

«Έξυπνο Σχολείο – Έξυπνος Δήμος»: Ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ του Σχολείου και του Δήμου Αγλαντζιάς με στόχο την υιοθέτηση πρακτικών που στοχεύουν στην εξοικονόμηση ενέργειας

1. Εισαγωγή

Οι Νέοι Δημοσιογράφοι του Γυμνασίου Αγλαντζιάς επιλέξαμε ως θέμα την ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ του Σχολείου και του Δήμου Αγλαντζιάς με στόχο την υιοθέτηση πρακτικών που στοχεύουν στην εξοικονόμηση ενέργειας. Σε συνεργασία με την ομάδα του προγράμματος *Οικολογικά Σχολεία*, που έχει ως στόχο την ανάπτυξη δράσεων που στοχεύουν στην εξοικονόμηση ενέργειας στο Σχολείο, οι Νέοι Δημοσιογράφοι επικεντρωθήκαμε σε δύο προβλήματα που εντοπίσαμε και ερευνήσαμε πιθανές λύσεις, με τη συνδρομή ειδικών επιστημόνων, του Δήμου Αγλαντζιάς και της ευρύτερης κοινότητας.

2. Παρουσίαση προβλημάτων

2.1 Η μεγάλη κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος, είναι ένα από τα θέματα που μας απασχόλησε. Αρχικά παρατηρήσαμε ότι πολύ συχνά τα φώτα στις αίθουσες και στους εξωτερικούς χώρους έμεναν αναμμένα χωρίς να υπάρχει ανάγκη και στη συνέχεια ζητήσαμε να μάθουμε το κόστος του ηλεκτρικού ρεύματος που πληρώνει το Σχολείο μας. Το ποσό αυτό, για το έτος 2022, ανήλθε στις €13,107,52! Θεωρήσαμε, λοιπόν, ότι πρέπει να βρούμε κάποιο τρόπο να πετύχουμε τη μείωση του ρεύματος που καταναλώνουμε.

2.2 Το δεύτερο θέμα που μας απασχόλησε είναι η μειωμένη χρήση ποδηλάτου ως μέσο μετακίνησης των μαθητών από και προς το Σχολείο μας. Παρατηρήσαμε ότι στους ποδηλατοστάτες που είναι τοποθετημένοι στην αυλή, υπάρχουν καθημερινά πολύ λίγα ποδήλατα και αποφασίσαμε να ερευνήσουμε με ποιο τρόπο μπορούμε να ενισχύσουμε τη χρήση του ποδηλάτου και κατά συνέπεια να μειωθεί η χρήση του αυτοκινήτου για την προσέλευση των μαθητών στο Σχολείο.

3. Δράσεις για εξεύρεση λύσεων

3.1 Στο πλαίσιο των προσπαθειών μας να ερευνήσουμε με ποιο τρόπο θα μπορούσαμε να

συμβάλουμε αποτελεσματικά στην εξοικονόμηση του ηλεκτρικού ρεύματος, προσκαλέσαμε τον Δρα Μιχάλη Λοϊζίδη, Χημικό, Περιβαλλοντολόγο Μηχανικό για να μιλήσουμε μαζί του για το θέμα αυτό. Μετά τη συζήτηση που είχαμε μαζί του πραγματοποιήσαμε μια ραδιοφωνική εκπομπή/podcast

(<https://www.youtube.com/watch?v=ekKee3QPMYk>)

κατά την οποία δύο Νέοι Δημοσιογράφοι της ομάδας μας συζήτησαν με τον κ. Λοϊζίδη πρακτικές που στοχεύουν στην εξοικονόμηση ενέργειας. Η πιο

άμεση και αποτελεσματική λύση κρίναμε πως είναι η αντικατάσταση των παλιών λαμπτήρων πυρακτώσεως και των τυπικών λαμπτήρων φθορισμού με λαμπτήρες LED. Οι παλιοί λαμπτήρες που υπάρχουν στο Σχολείο καταναλώνουν πολλή ενέργεια και παράγουν πολλή θερμότητα, με αποτέλεσμα να αυξάνουν ταυτόχρονα το κόστος ψύξης και τη χρήση των ανεμιστήρων. Οι πιο οικονομικοί λαμπτήρες, τα Compact Fluorescent Lights (CFLs), που λειτουργούν σε υποδοχές φθορισμού και σε τυπικές υποδοχές με βίδα, διαρκούν περισσότερο

από τους τυπικούς λαμπτήρες πυρακτώσεως και έχουν χαμηλότερη κατανάλωση και χαμηλό κόστος εγκατάστασης. Το μέτρο αυτό θα συμβάλει στην εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας κατά 30%, κάτι που μεταφράζεται σε €4385 ετησίως, με βάση την περσινή κατανάλωση. Προχωρήσαμε, στη συνέχεια, στην καταμέτρηση των λαμπτήρων που υπάρχουν σε όλο τον σχολικό χώρο. Καταγράψαμε 300 λαμπτήρες φθορισμού και 100 λαμπτήρες πυρακτώσεως. Με βάση προσφορά που πήραμε από εταιρεία της περιοχής μας φαίνεται ότι το κόστος για την αγορά και την εγκατάσταση λαμπτήρων LED ανέρχεται στα €4000. Προέκυψε έτσι το ζήτημα της εξεύρεσης των πόρων για την αγορά των νέων λαμπτήρων.

Σκεφτήκαμε ότι η δράση αυτή θα μπορούσε να αυτοχρηματοδοτηθεί με τη βοήθεια του προγράμματος της Τηγανοκίνησης που ήδη λειτουργεί στο Σχολείο μας. Η Τηγανοκίνηση, το πρόγραμμα που συλλέγει το τηγανέλαιο και το μετατρέπει από απόβλητο σε βιοντίζελ, δίνει τη δυνατότητα στα σχολεία να μαζέψουν χρήματα, ανάλογα με την προσφορά τους σε τηγανέλαιο, με σκοπό να πραγματοποιήσουν περιβαλλοντικές

δράσεις. Για την ευαισθητοποίηση των συμμαθητών μας διοργανώσαμε εκστρατεία ενημέρωσης με τη συμμετοχή του καραβανιού της Τηγανοκίνησης και με βιωματικές περιβαλλοντικές δράσεις.

Κατανοήσαμε ότι για να καταφέρουμε να μαζέψουμε το ποσό που χρειαζόμαστε σε πιο σύντομο χρονικό διάστημα θα έπρεπε να ζητήσουμε τη συνδρομή επιχειρήσεων που μπορούν να μας διαθέσουν τις μεγάλες ποσότητες τηγανέλαιου που χρησιμοποιούν και να ενισχύσουν έτσι τη συλλογή που γίνεται από τους μαθητές του Σχολείου μας.

Στη συνέχεια, πραγματοποιήσαμε μια δεύτερη ραδιοφωνική εκπομπή/podcast με τον Δήμαρχο Αγλαντζιάς, κ. Ανδρέα Κωνσταντίνου <https://youtu.be/3J9RUlodv4E> και αφού συζητήσαμε μαζί του τη σημασία ανάπτυξης διαφόρων περιβαλλοντικών προγραμμάτων, ζητήσαμε τη βοήθεια του Δήμου στη δράση αυτή. Εξασφαλίσαμε τη στήριξή του και αποφασίστηκε ότι θα μας φέρει σε επαφή με επιχειρήσεις εστίασης που εδρεύουν στον Δήμο Αγλαντζιάς, για να ενισχύσουν τον σκοπό μας. Ταυτόχρονα θα γίνει εκστρατεία ενημέρωσης τόσο από τον Δήμο Αγλαντζιάς όσο και από το Σχολείο μας για την Τηγανοκίνηση και τα οφέλη της.

Με τον τρόπο αυτό θεωρούμε ότι θα καταφέρουμε να αυτοχρηματοδοτήσουμε, μέσω της Τηγανοκίνησης, την αντικατάσταση των παλαιών λαμπτήρων του Σχολείου μας με λαμπτήρες LED και να μειώσουμε σημαντικά την κατανάλωση του ηλεκτρικού ρεύματος.

3.2 Για την αντιμετώπιση της μειωμένης χρήσης ποδηλάτου ως μέσο μετακίνησης των μαθητών από και προς το Σχολείο μας οργανώσαμε, αρχικά, μια διάλεξη/συζήτηση με τον Ειδικό Επιστήμονα Έρευνας στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, Δρ Χρίστο Γκαρτζονίκα, με θέμα «Εξυπνες, πράσινες πόλεις». Λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές του κ. Γκαρτζονίκα για το πώς γίνεται μια έρευνα δημιουργήσαμε ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο για το θέμα αυτό. Με τη συνεργασία των καθηγητών Πληροφορικής, στο ερωτηματολόγιο απάντησαν 260 μαθητές από όλες τις τάξεις του Γυμνασίου μας. Το ερωτηματολόγιο καθώς και τα συμπεράσματα της έρευνας είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Γυμνασίου

Αγλαντζιάς: <http://gym-aglantzia-lef.schools.ac.cy/index.php?id=2021-22-noi-demosiogrpoi-gia-to-peribllon>

Η έρευνα κατέδειξε ότι η συντριπτική πλειοψηφία των συμμαθητών μας κατανοούν ότι η χρήση του ποδηλάτου έχει θετικά αποτελέσματα και ποσοστό περίπου 74% απάντησε ότι έχει ποδήλατο. Από αυτούς το 30% περίπου το χρησιμοποιεί μερικές φορές την βδομάδα, 11% καθημερινά και μόνο ένα 3% έρχεται στο Σχολείο με το ποδήλατο.

Όσο αφορά τους λόγους για του οποίους οι μαθητές δεν χρησιμοποιούν το ποδήλατο, το 22% δήλωσε πως δεν νιώθουν ασφαλείς στον δρόμο και το 17% ανέφεραν την έλλειψη ποδηλατοδρόμων. Σε ερώτηση αν θα χρησιμοποιούσαν το ποδήλατο αν υπήρχαν περισσότεροι ποδηλατοδρόμοι στον Δήμο Αγλαντζιάς, ποσοστό 72,3% απάντησαν θετικά. Ένα

ποσοστό 55% απάντησε ότι, αν υπήρχε ποδηλατοδρόμος μέχρι το Σχολείο, θα ερχόταν με το ποδήλατο. Οι μαθητές πιστεύουν κατά 93,5% ότι, εάν ο Δήμος έφτιαχνε περισσότερους ποδηλατοδρόμους θα χρησιμοποιούσαν περισσότερο το ποδήλατο για τις μετακινήσεις τους.

Στο podcast με τον Δήμαρχο Αγλαντζιάς, κ. Ανδρέα Κωνσταντίνου

<https://youtu.be/3J9RUlodv4E> θέσαμε υπόψη του τα ευρήματα της έρευνάς μας και συζητήσαμε τρόπους συνεργασίας για

προώθηση της χρήσης ποδηλάτου από τους μαθητές. Με μεγάλη ικανοποίηση ακούσαμε ότι ο Δήμος Αγλαντζιάς έχει ήδη ξεκινήσει ενέργειες για κατασκευή ποδηλατοδρόμου που θα ξεκινά από τον πυρήνα της παλιάς Αγλαντζιάς και θα καταλήγει μέσω της λεωφόρου Μακαρίου στο Σχολείο μας. Επίσης ο Δήμαρχος κάλεσε την ομάδα των *Νέων Δημοσιογράφων* να παρευρεθούν στην επόμενη συνεδρία του Δ.Σ. του Δήμου για να παρουσιάσουν τα ευρήματα της έρευνάς μας. Δεσμεύτηκε επίσης να δώσει κίνητρα στους μαθητές για τη χρήση ποδηλάτου, όπως η εξασφάλιση δωρεάν εισόδου στο κολυμβητήριο του Δήμου για όσους μαθητές έρχονται στο Σχολείο με το ποδήλατο. Επίσης πρότεινε την εγκατάσταση σταθμού ενοικίασεως ποδηλάτων στην είσοδο του πάρκου Ακαδημίας από τη λεωφόρο Λάρνακος και στον χώρο στάθμευσης του Σχολείου μας. Με αυτόν τον τρόπο οι γονείς δεν θα χρειάζεται να κάνουν ολόκληρο τον γύρο από την οδό Καλλιπόλεως μέχρι την είσοδο του Σχολείου, αλλά θα αφήνουν τους μαθητές στην είσοδο του πάρκου, όπου θα μπορούν να παίρνουν το ποδήλατο, χωρίς χρέωση, και να έρχονται με ασφάλεια στο Σχολείο. Το μεσημέρι θα μπορούν να κάνουν την αντίστροφη διαδρομή ή θα αφήνουν το ποδήλατο στον σταθμό ενοικίασης του Σχολείου. Ο Διευθυντής του Γυμνασίου, κ. Πέτρος Μιχαήλ δεσμεύτηκε να δώσει ανάλογα κίνητρα, όπως μοριοδότηση στο ΔΔΚ των μαθητών, κληρώσεις ποδηλάτων και εξοπλισμού σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Γονέων. Ο Δήμαρχος Αγλαντζιάς υποσχέθηκε επίσης ότι, αν καταφέρουμε να αυξήσουμε το ποσοστό των μαθητών που έρχονται στο Σχολείο με το ποδήλατο από το 3% στο 20%, τότε ο Δήμος Αγλαντζιάς θα αναλάβει το κόστος αγοράς και εγκατάστασης των λαμπτήρων LED.

4. Συμπερασματικά

Με την ολοκλήρωση της πολύμηνης έρευνάς μας και κατά τις συζητήσεις που είχαμε με τους ειδικούς, κατανοήσαμε την ανάγκη για ευαισθητοποίηση, με στόχο την αλλαγή κουλτούρας των πολιτών, για να καταστεί εφικτή η προστασία του περιβάλλοντος και γενικά του πλανήτη μας. Κατανοήσαμε ακόμα ότι η ανάπτυξη συνεργασιών για τη διερεύνηση και την επίλυση τοπικών περιβαλλοντικών προβλημάτων είναι ένας πολύ σημαντικός παράγοντας για την αποτελεσματικότητα διαφόρων δράσεων. Μέσω της συνεργασίας ενός «Έξυπνου Σχολείου» και ενός «Έξυπνου Δήμου» μπορούμε να πετύχουμε πολλά.